

Na osnovu člana 55. stav 6. i člana 58. stav 4. Zakona o upravljanju otpadom (“Službene novine Federacije BiH”, broj 33/03), federalni ministar prostornog uređenja i okoliša, donosi:

**PRAVILNIK
O SADRŽAJU PLANA PRILAGOĐAVANJA UPRAVLJANJA
OTPADOM ZA POSTOJEĆA POSTROJENJA ZA TRETMAN ILI
ODLAGANJE OTPADA I AKTIVNOSTIMA KOJE PREDUZIMA
NADLEŽNI ORGAN**

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se sadržaj Plana prilagođavanja upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Plan prilagođavanja) za postojeća postrojenja za tretman ili odlaganje otpada za koje je potrebna okolinska dozvola.

Plan prilagođavanja sastoji se iz korektivnih mjera za koje vlasnik postrojenja smatra da su potrebne da se u određenom vremenskom periodu prilagode specificiranim uslovima u cilju smanjenja uticaja takvih operacija i postrojenja na zdravlje ljudi i okoliš.

II DEPONIJE

Član 2.

Ako je postojeće postrojenje deponija i nije u skladu s minimumom uvjeta za deponije specificiranim u Prilogu ovog pravilnika, plan prilagođavanja treba sadržavati program sa fazama mjera potrebnih da bi se deponija uskladila sa navedenim minimalnim zahtjevima u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Plan prilagođavanja iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) lokaciju deponije i informacije o operateru
- 2) opis lokacije i okoliša, predložena klasifikacija deponije (deponija za opasni, bezopasni, inertni otpad)
- 3) trenutni uticaj deponije na okoliš
- 4) procjena očekivanog vijeka trajanja deponije na osnovu njenog fizičkog kapaciteta i planiranih količina odlaganog otpada
- 5) opis deponije, opis trenutnog načina upravljanja otpadom i mjera prilagođavanja
- 6) prijedlog mjera prilagođavanja po fazama
- 7) izjava o tačnosti navedenih podataka.

Iznimno ako operater namjerava prekinuti prijem otpada na deponiju mora o tome pismeno obavijestiti nadležni organ što isključuje obavezu dostavljanja Plana prilagođavanja.

III POSTROJENJA ZA TRETMAN OTPADA

Član 3.

Za postojeće postrojenje za tretman otpada plan prilagođavanja sadrži sljedeće:

- 1) opis negativnih uticaja koje postrojenje ima na zdravlje ljudi i okoliš,
- 2) opis mjera koje se trebaju poduzeti radi sprečavanja proizvodnje otpada
- 3) dokumentaciju o otpadu koji tretira postrojenje (porijeklo, vrste otpada u skladu sa Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama, sastav, količina),
- 4) opis metoda tretmana i/ili odlaganja
- 5) konkretan Plan sa programom mjera za poboljšanje postrojenja po fazama, koje će umanjiti uticaj postrojenja na zdravlje ljudi i okoliš.

IV ODGOVORNO LICE

Član 4.

Operater postojećeg postrojenja za tretman ili odlaganje otpada, koji je dužan podnijeti Plan prilagođavanja, će imenovati odgovorno lice za ovaj Plan prilagođavanja. Ime odgovornog lica će biti dostavljeno nadležnom organu.

Odgovorno lice iz stava 1. ovog člana dužno je da:

- 1) pripremi i dostavi Plan prilagođavanja za postrojenje nadležnom organu
- 2) provodi Plan prilagođavanja.

V NADLEŽNI ORGAN

Član 5.

Zahtjev za odobrenje Plana prilagođavanja operator postrojenja za tretman ili odlaganje otpada podnosi organu nadležnom za izdavanje okolinske dozvole.

VI AKTIVNOSTI NADLEŽNOG ORGANA

Član 6.

O zahtjevu iz člana 6. ovog pravilnika nadležni organ donosi rješenje.

Član 7.

Nadležni organ svojim rješenjem može:

- 1) Plan prilagođavanja odobriti ili
- 2) Plan prilagođavanja odbiti.

Član 8.

Prije donošenja odobrenja o Planu prilagođavanja, nadležni organ može putem inspektora za okoliš utvrditi podatke o rizicima i sačiniti pismeni izvještaj o sigurnosnom stanju deponije ili postrojenja za tretman otpada.

Inspekcijska kontrola provodi se o trošku operatora deponije.

VII ZATVARANJE DEPONIJE

Član 9.

Nadležni organ donosi rješenje o zatvaranju deponije u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu Zakona o upravljanju otpadom ako:

- 1) operater deponije obavijesti nadležni organ da namjerava prestati primati otpad na deponiju u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika ili
- 2) ako svojim rješenjem odbije Plan prilagođavanja ili
- 3) operater ne dostavi plan prilagođavanja iz člana 2. ovog pravilnika ili ne obavijesti nadležni organ da operater namjerava prestati primati otpad na deponiju u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 10.

Rješenje o zatvaranju deponije sadrži naročito:

- 1) razloge za donošenje odluke,
- 2) datum do kojeg deponija mora prestati primati otpad,
- 3) nalog operateru da izradi plan rehabilitacije za zatvaranje, sa specificiranim mjerama koje operater mora poduzeti kako bi se područje zatvorene deponije rehabilitiralo i smanjili uticaji na okoliš, te zdravlje i sigurnost ljudi. Ove mjere mogu između ostalog uključivati:
  - uklanjanje otpada na drugu deponiju
  - pokrivanje otpada
  - postavljanje ograde
  - "regradaciju"(podešavanje nagiba) otpada
  - kopanje sabirnih kanala za procjedne vode
  - kopanje odvodnih kanala za oborinske vode oko odlagališta za sprečavanje njenog dospijevanja u odlagalište
  - ako je najbliže naselje udaljeno manje od 1 km, kopanje rovova za odplinjavanje (dubine do osnovice otpada)
- 4) vremenski raspored koji određuje rokove za provođenje ovih mjera; takav raspored uzima u obzir postojeće rizike i dostupnost alternativnih postrojenja za odlaganje.

Član 11.

Nadležni organ u rješenju o zatvaranju deponije takođe može zahtijevati da se nakon konačnog zatvaranja deponije provedu naknadni postupci kako bi se obezbijedilo da:

- 1) operater ostane odgovoran za održavanje, nadzor i kontrolu u periodu koji nadležni organ utvrdi uzimajući u obzir vrijeme u kojem bi deponija mogla predstavljati opasnost,
- 2) operater obavijesti nadležnog organa o bilo kakvim negativnim uticajima na okoliš otkrivenim postupcima kontrole i poduzima korake za sanaciju koji su potrebni ili su odobreni od strane nadležnog organa i
- 3) operater bude odgovoran za nadzor i analizu deponijskog gasa i/ili procjednih voda, kao i okolnih podzemnih voda u periodu za koji nadležni organ utvrdi da će deponija predstavljati potencijalnu opasnost po okoliš.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 12.

Minimum uvjeta za deponije nalazi se u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 13.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH"

PRILOG 1: MINIMUM UVJETA ZA DEPONIJE

Uvjeti koje svaka deponija mora zadovoljiti su:

INFRASTRUKTURA

1. Postojanje ograde visoke najmanje 2 m oko cijele površine deponije, te kapije koja se može zaključati radi sprečavanja ulaska neovlaštenih osoba u područje lokacije. Ograda mora biti takva da se spriječi ulazak pasa, pacova i sl., kao i raznošenje otpada van lokacije postrojenja vjetrom.
2. Raspolaganje jednostavnom kancelarijom sa osnovnom kancelarijskom opremom, napajanjem strujom, telefonom i grijanjem.
3. Postojanje odgovarajućih pristupnih puteva prema postrojenju deponije (nagiba manjeg od 1:10).
4. Adekvatnost uređaja i mašinerije postrojenja u odnosu na veličinu lokacije, trenutne i očekivane ulazne količine otpada, uključujući buldožer sa redovnim servisnim ugovorom, kao i dostupnost alternativnog buldožera u slučaju kvara na glavnom.

KADROVI (OSOBLJE)

5. Upravnik postrojenja koji dnevno radi na lokaciji, kao i najmanje jedan operater buldožera i najmanje još jedna osoba kao pomoćnik ostalom osoblju. Svo osoblje koje radi na lokaciji postrojenja mora biti adekvatno obučeno, osposobljeno i dostatno za rad sa postojećim i očekivanim količinama otpada i prema ukupnoj veličini lokacije postrojenja.

DRENAŽA I UPRAVLJANJE PROCJEDNIM VODAMA

6. Ako je nivo okolnih površina viši od krajnjeg budućeg nivoa otpada, moraju postojati sabirni kanali za površinske vode oko granica lokacije postrojenja, a sakupljena voda se mora ispuštati nizbrdo i dalje od lokacije postrojenja.
7. Sistemi upravljanja procjedinim vodama se moraju redovno provjeravati (vidjeti tačku 22 u slijedećem tekstu - Nadzor/Monitoring), kako bi se obezbijedilo besprijeekorno funkcioniranje.

SISTEM UPRAVLJANJA DEPONIJSKIM GASOM (SMANJENJE EMISIJE I PRIKUPLJANJE)

8. Izbor vrste sistema upravljanja deponijskim gasom zavisi od konkretnih okolnosti, ali je u svakom slučaju neophodno obezbijediti da gas ne napušta deponiju u pravcu okolnih objekata (zgrada). Vidjeti tačku 23 u slijedećem tekstu.- Nadzor(monitring) deponijskog gasa.

PRIPREMA NEKORIŠTENIH POVRŠINA

9. Nekorištene površine koje stoje na raspolaganju (buduće faze) moraju biti izolirane razdjelnom zemljom (uzvisinama), tj. odvojene od trenutno korištene površine (faze). Uzduž granice razdjelne zemlje, kao i između nje i trenutno korištene faze mora se obezbijediti kanal za drenažu sa perforiranom cijevi, čime se obezbjeđuje sabirni sistem za procjedne vode u toj fazi.

10. Nekorišteni dijelovi deponije moraju biti «gradirani»(osnova nagiba do 1:100, bočni padovi nagiba do 1:3).

POSTUPCI UPRAVLJANJA OTPADOM

11. Neophodno je osigurati da se na deponiju prima isključivo otpad čije je odlaganje predviđeno.

12. Sav otpad koji stiže na deponiju odlaže se, rasprostire i kompaktira prema planu odlaganja, pri čemu dubina slojeva otpada ne treba bit veća od 3 m. Potrebno je evidentirati zone bilo kakvog opasnog, problematičnog ili tečnog otpada.

13. Kompaktirani otpad se redovno prekriva zemljom ili drugim inertnim materijalom, a postrojenje mora imati siguran i kontinuiran izvor prekrivnog materijala za očekivani životni vijek deponije. Ovaj materijal može biti zemlja ili šljunak iz nekog bliskog izvora ili gusti inertni otpad koji se redovno isporučuje deponiji, npr. razni građevinski otpad i otpad od operacija rušenja objekata. Dnevna pokrivka treba biti debljine od oko 10 cm.

14. Pristup postrojenju je dozvoljen samo ovlaštenom osoblju. To može uključivati ovlaštene prikupljače, ali se oni moraju pridržavati sigurnosnih pravila postrojenja, što u svakom slučaju uključuje apsolutnu zabranu pušenja ili paljenja vatre u područjima otpada.

15. Dijelovi unutar svake faze na kojima je odlaganje kompletirano, tj. završeno pokrивaju se zemljom u debljini od najmanje 1 metra. Vanjske površine prekrivke ne smiju imati nagib veći od 1:5.

16. Potrebno je poduzimati mjere sprečavanja rasipanja materijala ili otpada na javnim putevima (iz vozila koja dovoze otpad), a ukoliko do toga dođe, potrebno je ukloniti ih.

17. Potrebno je poduzeti mjere sprečavanja raznošenja otpada vjetrom izvan operativnih granica postrojenja, a naročito izvan krajnjih granica lokacije postrojenja, te, ukoliko dođe do raznošenja otpada, mjere uklanjanja raznesenog otpada.

18. Potrebno je poduzeti mjere sprečavanja ili eliminacije požara ili «vrelih» područja na ili unutar naslaga otpada (identificirani dubinski požari/vatre unutar naslaga otpada se u većini slučajeva mogu ugasiti samo iskopavanjem dotičnog dijela otpada).

PLANIRANJE I DOKUMENTACIJA

19. Potrebno je voditi evidenciju svih dostava otpada, uključujući i podatke o porijeklu otpada, vrsti i procijenjenoj zapremini. Potrebno je takođe voditi opsežnu evidenciju svih dostavnih vozila koja uđu na lokaciju postrojenja (npr. bilježenjem njihovih registarskih brojeva), ukoliko postrojenje nema vagu za vozila - evidenciju procijenjenih masenih količina -tonaže odloženog otpada (procjena ovih brojeva se bazira na odgovarajućim faktorima koji se primjenjuju na zapreminu otpada u dostavnom vozilu, ne na kapacitet samog vozila).

20. Audit (provjera) operativnih područja mora se provoditi najmanje tromjesečno kako bi se osiguralo da rad postrojenja nije u suprotnosti sa izvornim projektom.

21. Evidenciju, pisane procedure i crteže (skice) je potrebno čuvati i ažurirati barem jednom godišnje. Ovo se između ostalog odnosi na plan odlaganja, procedure/postupke prijema otpada i upravljanja otpadom, evidenciju primljenog otpada, pravilnik o radu postrojenja i procedure postupanja u vanrednim situacijama.

NADZOR

22. Za deponije u područjima koja su osjetljiva na procjedne vode potrebno je nadzirati uticaj procjednih voda na okoliš. Ovo se primjenjuje:

- ako je nivo podzemnih voda do 20 m ispod nivoa površine zemljišta i podzemna voda se crpi sa udaljenosti do 2000 m od deponije, tj. konkretnog mjesta odlaganja ili
- ako se procjedne vode ispuštaju u površinsku vodu iz koje se crpi voda sa udaljenosti do 2000 m.

U takvim slučajevima može biti potreban program nadzora procjednih voda ili podzemnih voda u skladu sa izvještajem napravljenim od odgovornog lica za poslove upravljanja otpadom na osnovu procjene lokacije.

23. Ukoliko se na udaljenosti do 1000 m od deponije/konkretnog mjesta odlaganja nalaze naselja ili osjetljivi objekti, kao i u slučaju konačnog (finalnog) pokrivanja otpada, potreban je program nadzora deponijskog gasa. U tom slučaju je potrebno da vlasnik deponije ili odgovorno lice za poslove upravljanja otpadom obezbijedi procjenu lokacije/postrojenja i izradi programe nadzora koji će biti odobreni od strane nadležnog organa.

MINISTAR

Ramiz Mehmedagić, s.r.

